

Nr 115.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1928 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning i fråga om anslaget till befrämjande av den andliga vården vid armén.

(1:a avd.)

I den till riksdagen den 4 januari 1928 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1928—1929 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkt 21 av det vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att upptaga ordinarie reservationsanslaget till befrämjande av den andliga vården vid armén med oförändrat belopp, 50,000 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 50 till 1925 års riksdag skulle militärpastorsbefattningarna med vissa undantag indragas. Riksdagen biträdde detta förslag i så mätto, att några i stat upptagna arvoden icke skulle beräknas för upprätthållande av ifrågavarande befattningar, men godkände samtidigt första särskilda utskottets förslag, att ett årligt belopp av 50,000 kronor skulle ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att efter vederbörande myndigheters hörande användas dels, där så befunnes lämpligast, för bestridande av pastoralvård inom armén, dels för de värnpliktigas andliga vård i övrigt, utövad genom förbundet Soldaternas vänner eller eljest.

I enlighet med Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen till 1926 års riksdag framlagda förslag i ämnet anvisade riksdagen för budgetåret 1926—1927 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor till befrämjande av den andliga vården vid armén. För samma ändamål har riksdagen, på därom av Kungl. Maj:t i 1927 års statsverksproposition gjord framställning, å riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett ordinarie reservationsanslag, under vilket anvisats 50,000 kronor.

Genom brev den 18 juni 1927 har Kungl. Maj:t meddelat bestämmelser angående användningen av viss del, 24,655 kronor, av det för innevarande budgetår anvisade anslaget till befrämjande av den andliga vården vid armén. Berörda medelsdisposition har avsett tiden 1 juli—31 december 1927, och hava medlen tagits i anspråk sålunda:

för pastoralvård vid de olika truppförbanden m. m.	kronor 13,655:—
såsom understöd åt centralstyrelsen för förbundet Soldaternas vänner	» 9,000:—

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 6 saml. 55 häft. (Nr 115—117.)

såsom understöd åt de olika truppförbandens egen soldathemsverksamhet, att fördelas av arméförvaltningens civila departement.....

kronor 2,000: —

Summa kronor 24,655: —

För tiden 1 januari—30 juni 1928 har genom kungl. brev den 9 december 1927 beslutits följande anslagsdisposition:

arvode åt regementspastorn vid Livregementet till häst (vilken på grund av fullmakt kvarstår i innehavande befattnings)	kronor	585: —
såsom bidrag till soldathemsverksamhet å de förläggningsplatser, där soldathem finnas (belopp varierande mellan 200 och 1,000 kronor)	»	17,260: —
såsom bidrag till den av centralstyrelsen för förbundet Soldaternas vänner utövade soldathemsverksamheten ...	»	4,000: —
ersättning för utövande av andlig vård vid krigsskolan och de truppförband, där soldathem icke finnas	»	3,500: —
	Summa kronor	25,345: —

Därjämte har Kungl. Maj:t i sistnämnda brev föreskrivit, att det skall äligga vederbörande truppförbandschef att bestämma om användningen av de anvisade medlen för andlig vård å de förläggningsplatser, där soldathem icke finnas, samt att de belopp, som skola utgå till soldathemsverksamhet, skola mot redovisningsskyldighet utbetalas till styrelserna för de organisationer, som handhava nämnda verksamhet.

Arméförvaltningen har föreslagit, att förevarande anslag måtte för budgetåret 1928—1929 upptagas med oförändrat belopp, 50,000 kronor. Departementschefen har instämt i detta förslag.

Utskottet har ansett det äga intresse att här nedan meddela följande utdrag av förenämnda kungl. brev den 9 december 1927 angående dispositionen för tiden 1 januari—30 juni 1928 av viss del utav ifrågakvarande anslag:

»Kungl. Maj:t har funnit gott medgiva, att av anslaget till befrämjande av den andliga vården vid armén (1927—1928: IV. 2. C. 5) må för tiden den 1 januari—den 30 juni 1928 för nedan angivna ändamål utgå följande belopp, nämligen:

Såsom arvode åt regementspastorn vid Livregementet till häst

kronor 585: —

För andlig vård vid:

Krigsskolan	»	500: —
Södra skånska infanteriregementet	»	400: —
Västernorrlands regemente	»	400: —

Norrlands artilleriregemente	kronor	400:—
Gotlands artillerikår	»	400:—
Svea ingenjörkår	»	400:—
Fälttelegrafkåren	»	400:—
Göta trängkår	»	300:—
Norrlands trängkår	»	300:—

Såsom bidrag till soldathemsverksamhet, utövad av:

Föreningen K. F. U. M:s soldathem, Kristianstad	»	800:—
Kronobergs läns missionsförenings soldathem, Växjö	»	500:—
Soldathemmet i Karlskrona	»	400:—
Föreningen Soldaternas vänner i Halmstad	»	500:—
Föreningen Hälsingborgs soldatmission	»	500:—
Betelförsamlingens soldathem, Hassleholm	»	300:—
Soldathemmet vid garnisonen i Skövde	»	700:—
Västergötlands missionsförening, Skövde.....	»	200:—
Ålvsborgs regementes soldathem	»	400:—
Föreningen Soldaternas vänner, Borås	»	400:—
Bohusläns regementes soldathem	»	400:—
Ynglingaföreningen Libanons soldathem, Uddevalla	»	400:—
Föreningen Soldaternas vänner i Värmland, Karlstad	»	500:—
Ynglingaföreningen Libanons soldathem, Göteborg	»	500:—
Drottning Victorias soldathem å Karlsborg	»	800:—
Föreningen Soldaternas vänner i Stockholm	»	1,000:—
Stiftelsen Oscar Fredriksborgs soldathem	»	400:—
Föreningen Soldaternas vänner inom Örebro län, Örebro ...	»	500:—
Upplands Ansgariiförbunds soldathem, Uppsala	»	500:—
Föreningen Södermanlands regementes soldathem	»	300:—
Föreningen Soldaternas vänner i Södermanland, Strängnäs	»	300:—
Sällskapet Soldaternas vänner i Linköpings stift, Linköping	»	900:—
Föreningen Soldaternas vänner i Eksjö	»	800:—
Svenska Alliansmissionens ungdomsförbunds soldathem, Jönköping	»	600:—
Jämtlands fältjägerregementes soldathem	»	560:—
Dalarnes Ansgariiförenings soldathem, Falun	»	500:—
Hälsinge regementes soldathem	»	500:—
Västerbottens läns Lutherska missions- och ungdomsförbund, Umeå	»	900:—
Soldathemmet »Konung Oscar II:s paviljong», Boden	»	700:—
Svenska missionsförbundets soldathem vid Norrbottens regemente	»	1,000:—
Soldathemmet å Visborgs slätt	»	500:—
Såsom bidrag till Centralstyrelsen för förbundet Soldaternas vänner	»	4,000:—

eller tillhopa tjugofemtusentrehundrafyrtiofem kronor.»

Utskottet har icke ansett sig böra ifrågasätta någon förändring beträffande förevarande anslag, men vill beträffande fördelningen av medlen uttala, att för utövande av andlig vård vid armén genom prästmän i svenska kyrkan en större andel än som anvisats för ändamålet genom kungl. brevet den 9 december 1927 bör beviljas samt att dessa medel böra ställas till truppförbandschefernas förfogande.

Utskottets
yttrande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1928—1929 upptaga ordinarie reservationsanslaget till befrämjande av den andliga vården vid armén med oförändrat belopp, 50,000 kronor.

Stockholm den 8 maj 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, J. L. Widell, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, C. P. V. Nilsson* i Gränebo, *J. G. Walles, C. A. Carlsson* i Gävle, *E. A. Hallin, C. I. Asplund, C. Johansson* i Hälsingborg, *C. G. V. Hammar-skjöld* och *I. Hj. E. Pauli*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, A. Wiklund, P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud, P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å:son Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *B. F:son Holmgren* och *K. S. V. Ward*.

Reservationer:

av herrar *Kvarnzelius, Carlsson* i Gävle och *Bengtsson* i Norup, vilka ansett, att utskottets motivering bort hava följande lydelse:

»Utskottet — — — förevarande anslag.

Utskottet hemställer alltså.»

av herr *Törnkvist* i Karlskrona.
